

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

N:o 3/1987

7.6.1987

41. vuosikerta

Sisältö:	Matti Myllyniemen muistolle	1
	Omistustehtäviä	3
	Matti Myllyniemen muistokilpailu	4
	Veli Mustonen +	4
	Tehtävälehdet vaikeuksissa	4
	Zagorujko-tema ja sykliikka	5
	FIDE-albumin 1983-85 tehtävien keruu	6
	Suomen ratkaisijamestaruskilpailu 1987	6
	Pirkanmaan tehtäväkerhon 20-vuotiskilpailu	7
	Jäsenmaksut vuodelle 1987	7
	Tehtäväkongressi Itävallassa	7
	Jan Hanneliuksen 70-vuotiskilpailu	7
	Kansainvälisiä laadintakilpailuja	7
	ST:n tehtävällat	8

Liite: Shakkimatemaattisten tehtävien ratkaisukilpailun tulokset

MATTI MYLLYNIEMEN MUISTOLLE

Diplomi-insinööri Matti Myllyniemen (15.6.1930 - 6.5.1987) poismeno oli Suomen tehtäväshakille järkytys ja menetys, josta toipuminen vie pitkään. Hänen panostaan ja työtään ei kukaan pysty korvaamaan.

Myllyniemi oli ST:n varapuheenjohtaja vuodesta 1977. Hän sai kansallisen tehtävämestarin arvon v. 1962, kansainvälisen tehtävätuomarin arvon v. 1956 ja kansainvälisen tehtävämestarin arvon v. 1976. FIDE-albumipisteiden määrä 62,83 (66 tehtävästä) antoi aiheen odottaa Suomen ensimmäistä laadinnan suurmestariarvoa jo seuraavan albumin ilmestyttyä. Tämän tavoitteen toteutuminen jäi Matilta kuitenkin näkemättä.

Vuonna 1965 Myllyniemet muuttivat Helsingistä Poriin. Ne helsinkiläiset, jotka tehtävällöissa olivat oppineet tuntemaan Matin, eivät olleet tietenkään muutosta iloisia, mutta luultavasti se koitui koko maan tehtäväshakin eduksi. Saatiinhan Satakunnan toimintaan puhalletuksi uutta henkeä. Matti toimikin Satakunnan alaosaaston kantavana voimana vaativan toimensa sallimissa puitteissa.

Laatijana Matti oli selvästi omaa luokkaansa. Erityisesti hän ansioitui uusien ideoiden keksijänä ja tunnettujen soveltajana uusille alueille. Hän oli kiinnostunut lähinnä 2-siirtoisista sekä apumateista, mutta laati lähes kaikkia tehtävätyyppisiä lopputehtäviä lukuunottamatta. Niistä hän totesi: Lopputehtävä ei koskaan ole korrekti. On vain sellaisia lopputehtäviä, jotka on osoitettu

virheellisiksi sekä sellaisia, joita ei vielä ole osoitettu virheellisiksi."

Virheellisten tehtävien etsinnässä hän teki suuren työn käymällä tietokoneohjelmalla läpi useiden tehtäväkirjojen materiaalin. Matin panos tehtäväkirjallisuutemme hyväksi oli mittava: "Leo Valve" (1973), "Toteutuneita oivalluksia" (1980) ja "EAW" (1982) jäivät siitä osoituksiksi. Ja vielä ovat julkaisematta Veikko Hyönösen ja Tapani esittelyt, jotka hän kokosi viimeisen vuoden aikana.

ST:n toimintaan Matti osallistui monella tärkeällä alueella. Hän oli WCCT-kilpailuissa joukkueen kapteeni ja tehtävien valitsija, FIDE-albumitehtävien kokoaja ja lukuisien kilpailujen tuomari. Myös raskaissa FIDE-albumiturnauksissa hän toimi usein tuomarina tai ryhmänjohtajana.

Myös jäsenmonisteen toimitustyössä näkyi Matin apu kirjoitelmien ja pikku kilpailujen muodossa.

Hannu Harkola

MATTI MYLLYNIEMI +

On erittäin vaikea mukautua olotilaan, että Matti on poissa. Hän, joka juuri oli keskuudessamme iloisena, auttavana ja kannustavana. Hän, jolta aina sai vastauksen kaikkeen, mikä koski tehtäviä. Hän, jonka kanssa olimme suunnitelleet niin paljon tulevaa. Häntä ei enää ole, on vain muistot. Näiden vajaan 22 vuoden aikana, jotka Matti Porissa vietti, opin hänet tuntemaan melkoisen hyvin. Hän oli ystävä, josta on hankala löytää kielteistä, näin jälkikäteenkään. Hän ei koskaan antanut julki huonoa tultaan, sillä niitähän hetkiä, herra paratkoon, ihmisellä aina silloin tällöin on. Hän ei koskaan kerskaillut omilla saavutuksillaan, mutta tarpeen tullen lausui rehellisen arvostelun (kriittisenkin) tehtävistä oman näkemyksensä mukaan ja, jos kohteena oli joku lähipiiristä, hän antoi pyytämättä neuvon yrittää parantaa siten tai noin.

Muistan ne muutamat unohtumattomat matkat hänen kesämökilleen, pari kertaa olimme kahdestaan yön yli. Siellä luonnon keskellä, hiljaisuudessa, mieli ikäänkuin herkistyy ja keskustelu saa ulottuvuuksia, joihin arkielämän hälinässä ei pääse. Tällöin oppii tuntemaan toistaan pintaakin syvemmältä. Puhuttaessa niinkin paljon shakille aikaansa uhranneesta kuin Matti, on mainittava myös hänen harrastustaan ymmärtänyt ja tukenut Aulikki-vaimonsa. Sellainen tuki on erittäin merkityksellistä tässä herkän mielialan lumoissa oltaessa.

Kuolemaan liittyy aina suru, mutta surullakin on aikansa, lyhyempi tai pitempi. Kun suru alkaa hämärtyä, muistoon jää jotain iloistakin. Matti oli huumorin ystävä ja nauru herkässä. Vuosien varrella sattui yhtä jos toistakin. Paras lienee Risto Pohjosen 50-vuotistehtävältä, jossa pikkutunneilla Matin huumori puhkesi kukkaan. Miten, sen kertovat läsnäolleet pyydettyinä.

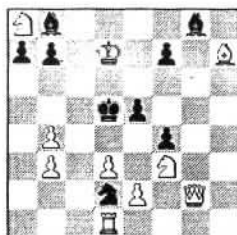
Muutama päivä ennen Matin elämänliekin sammumista, kävimme allekirjoittanut ja Risto Pohjonen hänen luonaan Turussa sairaalassa. Lienee kai viimeiset tehtävämiehet, jotka hänet tapasivat. Tehtäväkirja Matilla oli mukana sairaalassakin ja tehtävistä puhuimme. Matti osin aavisti kohtalonsa lausuaan, että paljon jäi työtä kesken. Lähtiessämme hän vielä kysyi, tuleeko muita shakki-miehiä katsomaan. Meillä oli kynnet silmäkulmassa, mutta olimme kuitenkin tuoneet Matille maamme kaikkien tehtävämiesten terveh-

dyksen, joka jäi viimeiseksi. Matti, muistosi elää ja velvoittaa, työsi täytyy jatkua!

Aarne Dunder

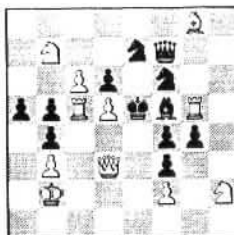
MUISTO-OMISTUSTEHTÄVIÄ MATTI MYLLYNIEMELLE

Risto Pohjonen, Pori Seppo Praski, Vaasa Harri Hurme, Espoo

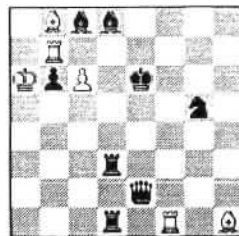
2X 10+9

Ilkka Sarén, Vantaa

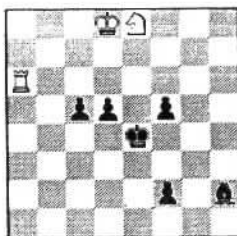
3 X 11+12

Kenneth Solja
Helsinki

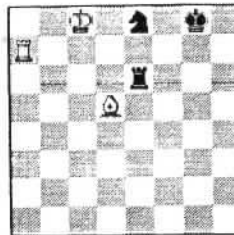
2aX 6+8

Eero Bonsdorff
Helsinki

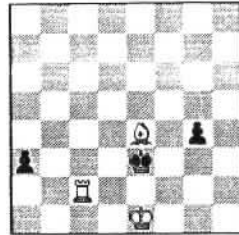

2aX 3+6
a) kuvio, b) Kd8-c2
c) edelleen Re8-f3
c) edelleen Kc2-g2

Unto Heinonen
Helsinki

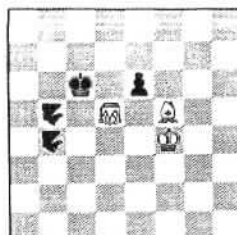

2aX duplex 3+3

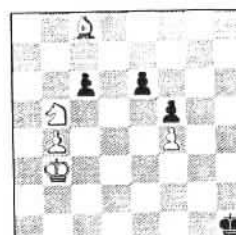
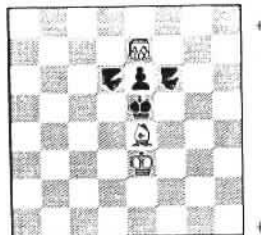

saX8 3+3
Montako erilaista
ratkaisua?

Jouko Laitinen, Kenneth
Solja & Kauko Väisänen,
Helsinki

4aX 3+4 loppuasema
Heinäsiirikka (H) d5, aitari (A) b4, b5

4aX 5+4

RATKAISUT:

Pohjonen: 1.Dg6! siirtopakko.

Praski: 1.Tc1! (2.Te1+ Re4 3.Rxg4X) 1.- Rxd5 2.Dxf5+ Kd4 3.Td1X,
1.- Rfxd5 2.Rxg4+ Ke6 3.Rd8X, 1.- Dh5 2.Td1 Rxc6 3.Dxf5X, 1.-
Dxd5 2.Te1+ De4/Re4 3.Dxd6/Rxg4X.

Hurme: 1.Rf3! c7! 2.Rd4 cxd8RX. ST:n tehtävällä 19.3.63 oli puolen tunnin pikalaadintakilpailun aiheena mahdollisimman monen pakoruudun anto mK:lle, joka ei liiku. Voittajatehtävän päätekijä oli Myllyniemi, mutta Bruno Breider, joka avusti tarkastamisessa sai nimensä mukaan toisena laatijana. Tehtävä pääsi sittemmin FIDE-albumiin 1962-64 (Ka1 Tc5 g8 La8 d4 sc3 f5 - Kf4 sd7, aX2). Hurmeen tehtävä on laadittu 23.1.1968. Siitä puuttuu vaihdelma, mutta pakoruutuja annetaan täydet 8.

Sarén: a) 1.Ke5 Ta7 2.Ke6 Te7X b) 1.Kd4 Rc7 2.Kc4 Ta4X c) 1.Ke3 Rxh2 2.Ke2 Te6X d) 1.Kf4 Th6 2.Kg4 Th4X. Pitkä K-risti.

Solja: 1.Kf8 Tg7 2.Te7 Tg8X, 1.Tc7 Rf6 2.Lb7 Te8X

Bonsdorff: Yksi ratkaisu on 2.a1L 3.Ld4 6.g1L 8.Lf4 Te2X. Siirtojärjestyksien määrän antaa binomikerroin $8!/(3!*5!)=56$. Symboliikka loppuasemassa ja lukumäärässä.

Heinonen: 1.Ad6 Hg5 2.Af6 Ke3 3.Kd5 Le4+ 4.Ke5 He7X. Alkuaseman M vaihtuu loppuaseman ristiin.

Laitinen, Solja & Väisänen: 1.Kb2 Le7 2.Kc3 Ld8 3.Kd4 La5 4.Ke5 Lc3X. Loppuasema M. Tehtävä syntyi pikalaadintakilpailussa ST:n tehtävällä 19.5.87.

MUISTOKILPAILU

ST julistaa syksyllä kansainvälisen Matti Myllyniemen muistokilpailun oikeaoppisille 2-siirtoisille mattitehtäville. Tuomari kutsutaan ulkomailta ja samalla vahvistetaan kilpailun teema. Tehtävien lähetysaika päättyy 6.5.1988.

VELI MUSTONEN +

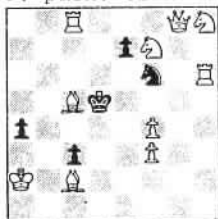
Fil. maisteri Veli Mustonen (5.10.1910 - 16.5.1987) oli monipuolinen shakkimies. Hän oli Uuden Suomen shakkiavustajana vuosikymmenien ajan ja toimitti myös useita vuosia Mitä-Missä-Milloin-teoksen shakkisivut.

TEHTÄVÄLEHDET VAIKEUKSISSA

Ranskalainen Themes-64 joutuu lopettamaan ilmestymisen toimittajapulan vuoksi.

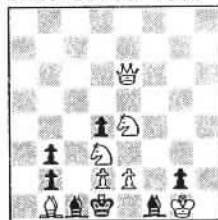
Satushakkilehti Feenschach on juuri saanut valmiiksi vuoden 1986 numerot 1 ja 2. Numerot 3 ja 4/1986 on myös luvattu tehdä. Miten käy jatkoon?

- 1) Jan Tazberik
1. palk. SEPA 1965

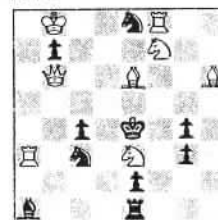
2 X 10+5

- 2) Jan Valuska
1. s. Budapest -
Bratislava 1967

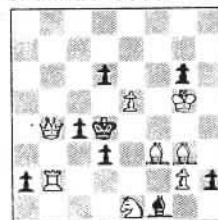
2 X 7+7

- 3) Valentin Rudenko
1. palk. Pravda-50
1972

2 X 8+10

- 4) S. Sedej & J.
Gordian, 2. palk.
Shahmat 1969

2 X 8+8

ZAGORUJKO-TEEMA JA SYKLIikka

Syklisten ideoiden määrittely käy parhaiten kirjainkaavioiden avulla. Sykliikkaan liittyviä mattisiirtoja olen merkinnyt kirjaimilla A, B ja C sekä sykliikkaan kuulumattomia mattisiirtoja kirjaimilla X ja Y. Pienen pohdinnan jälkeen on helppo päätyä kolmeen mielekkääseen sykliikan esittämistapaan.

Kuviossa 1 esiintyy kaavio AB-XY-BA, missä tavuviiva erottaa eri vaiheet toisistaan. Idea tunnetaan myös nimellä Zagorujko-tee-
ma matinvuorotteluin. 1.- Ke6/Kc4 2.Re5/Rd6X. 1.Dg6? Ke6/Kc4 2.Df5/Dd3X, 1.- e5!, 1.Lxa4! (2.Lb3X) 1.- Ke6/Kc4 2.Rd6/Re5X. Houkutusvaiheen duaalia 1.- R-n jälkeen täytyy ainakin varovaisuuden vuoksi moit-
tia.

Kuviosta 2 löytyy kaavio AB-BX-YA. 1.- Lxd2/Lxe2 2.Ref2/Dxb3X, 1.Rg3? Lxd2/Lxe2 2.Dxb3/Dxe2X, 1.- Kxd2!, 1.Dh6! (sp) 1.- Lxd2/Lxe2 2.Dxd2/Ref2X.

Sokerina pohjalla on kuvion 3 syklinen zagorujko-tee-
ma eli matriisi AB-BC-CA. 1.- Kf3/Rd1 2.Rg5/Ld5X, 1.Rc2? Kf3/Rd1 2.Ld5/Dxb7X, 1.- Rd5!, 1.Rxg4! (2.De3X) 1.- Kf3/Rd1 2.Dxb7/Rg5X. Jos toinen teemasiiroista korvataan uhalla, saa syklinen muoto kuvion 4 mukaisen perussisällön. 1.Td2? (2.Rc2X) 1.- Ke3 2.Lf2X, 1.- a1R!, 1.Kf6? (2.Lf2X) 1.- Ke3 2.Db6X, 1.- h1R!, 1.Tb3! (2.Db6X) 1.- Ke3 2.Rc2X. Voitaneen puhua syklisestä uhka-Zagorujko-teemasta.

Kaksi ensimmäistä tehtävää olen ottanut mainiosta kirjasta B. Formanek: "Kompozicny sach na Slovensku". Tutustuin kirjan kaksisiirtoisiin mattitehtäviin ja apumattihin ja vakuutuin siitä, että slovakit ovat lahjakkaita laatijoita ainakin ensinmainitulla alueella. Johtavat laatijanimet syntymävuosineen ovat: Andrej Ancin (1909), Juraj Brabec (1938), Bedrich Formanek (1933), Ludovit Lacny (1926), Karol Mlynka (1944), Alexander Pituk (1904), Richard Reti (1889-1929), Jan Valuska (1947) ja nuori huippulahjakkuus Ivan Kisis (1963).

Tšekkoslovakialaiset tuntevat meidän kansallista tehtävämestaria vastaavan arvonimen, joka edellä luetelluista on muilla paitsi Retillä ja Kisisellä. Arvonimen saamisvaatimuksena näyttää olevan 10 albu-
nipistettä.

Matti Myllyniemi

FIDE-ALBUMIN 1983-85 TEHTÄVIEN KERUU

Seuraavaan FIDE-Albumiin tarjottavat tehtävät on lähetettävä ennen heinäkuun loppua kunkin ryhmän johtajalle (director). Suomalais-tehtäviä ei kerätä erikseen, vaan kukin hoitaa omien tehtäviensä lähettämisen itse. Tehtävät on lähetettävä viitenä kopiona ja kuudes kannattaa säilyttää itsellä. Lähetysosoitteet ovat seuraavat:

2-siirtoiset: Drs. C. Goldschmeding, van Heemstralaan 50, NL 6814 KK Arnhem, Nederland

3-siirtoiset: Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430 Vuorentausta

Monisiirtoiset: V. Rudenko, Nabereshnaja W.I.Lenina 39/49, 320030 Dnepropetrowsk 30, USSR

Lopputehtävät: V. Neidse, V. Pshareli 34/3, 380077 Tbilisi 77, USSR

Apumatit: Z. Janevski, Samuilova 21, YU-91480 Gevgelija, Jugoslavia

Itsematit: H. Zajic, Parkgasse 5/5, A 1140 Wien, Österreich
Satutehtävät: Dr. C.C.Lytton, RAE Staff Mess., Farnborough Hants GU 14 6TD, England

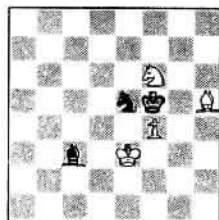
Retro ja shakkimatematiikka: W. Keym, Herzog Wolfgang Str. 15, D-6554 Meisenheim, B.R.Deutschland.

Tehtävät on leimattava kuvioille, yksi kullakin arkilla. Kuvion yläpuolelle kirjoitetaan laatijan täydellinen nimi ja osoite, tehtävän julkaisupaikka ja -aika, mahdollinen palkinto tai sijointus tai omistuksen kohde. Kuvion kanssa samalle puolelle paperia kirjoitetaan ratkaisu. Jatko toiselle arkille, jossa toistetaan laatijan nimi ja kuninkaiden ruudut - ei paperin kääntöpuolelle.

OMISTUSTEHTÄVÄ

Erkki Hinkka omistaa viereisen apumatti-tehtävän 70 vuotta 11.4.87 täyttäneelle shakkimestari Aatos Fredille. Omistustehtävissä tavoitellaan usein symboliikkaa, joka tässä tapauksessa esiintyy toisen ratkaisun loppuasemassa. Kirjaintehtävien laadinnan vaikeus perustuu siihen, että tehtävässä ei saisi olla turhia nappuloita, jotka ovat vain kirjainkuvion täyteenä. Tässä suhteessa tehtävä on hyvä, mutta m:n toimettomuus toisessa ratkaisussa häiritsee: 1.Rg6 Kf3 2.Lxf6 Lg4X, 1.Rd7 Re8 2.Lf6 Rg7X.

Erkki Hinkka
Helsinki
Omistusensipainos

aX2 2 ratk. 4+3

SUOMEN RATKAISIJAMESTARUUSKILPAILU 1987

Monisteessa 2/87 esitettiin tuloksiin ei valitusaikana tullut huomautuksia, joten ne ovat voimassa. Vähintään 2 tehtävää oikein ratkaisseiden kesken arvotut kirjapalkinnot osuivat seuraaville: Jorma Heikkinen (Vantaa), Antti Hintikka (Ilmajoki), Esko Kallio (Pori), Teuvo Stenroos (Inkeroinen) ja Heikki Visti (Helsinki). Viiden parhaan välinen jatkokilpailu käynnistyy syksyllä.

PIRKANMAAN TEHTÄVÄKERHON 20-VUOTISKILPAILU

Tänä vuonna juhliiva Pirkanmaan virkeä alaosasto julistaa kansallisen laadintakilpailun oikeaoppisille 2-siirtoisille mattitehtäville, joissa houkutuksissa ja ratkaisussa mk:lle annetaan pakoruutuja.

Esimerkkitehtävä vieressä.

Tehtävät lähetetään viimeistään 15.8.87 osoitteeseen: Timo Tyrkkö, Vuoritie 7, 33480 Ylöjärvi. Tuomari pyritään saamaan ulkomailta.

20-vuotisjuhlia vietetään ilmeisesti marraskuussa.

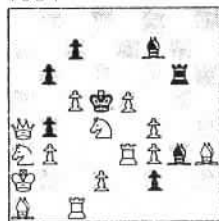
(1.Re2? uhk. 2.Td3X, 1.- b5!)

1.Rf5? (2.Re7X) Ke6/Te6 2.Dc6/Td3X, 1.- lh4!

1.Rdc2? (2.Rxb4X) Kxc5/bxc5 2.Db5/Td3X,

1.- Tg4! 1.Rdb5! (2.Rxc7X) Kc6/Tc6 2.Da8/Td3

G. Doukhan &
J. Morice,
1. p. Themes-64
1984

2 X

5+5

JÄSENMAKSUT VUODELLE 1987

Jos et ole vielä maksanut jäsenmaksua (30 mk) ja haluat saada edelleen jäsenmönisteen sekä muut jäsenyyden tuomat edut, tee se mahdollisimman pian. Pankkitilien numeroita on viimeisen sivun lopussa.

TEHTÄVÄKONGRESSI ITÄVALLASSA

Kongressimatkalle ovat lähdössä: Jan Hannelius (kunniapuheenjohtaja), Hannu Harkola (tehtävätoimikunnan kokouksessa Suomen edustajana), Harri Hurme, Timo Kallio ja Pauli Perkonoja (11. WCSC-ratkaisukilpailun joukkue) sekä Teppo Mänttä. Lisäksi lähtee perheenjäseniä viisi henkeä.

JAN HANNELIUKSEN 70-VUOTISKILPAILU päättyy 30.6. Teppo Mänttä on jo saanut melko mukavasti tehtäviä ulkomailta, mutta kotimainen panos on jäänyt niukaksi. Tehtävät (3-siirtoiset oikeaoppiset mattitehtävät) lähetetään osoitteeseen

Teppo Mänttä, Eerikinkatu 5 B 28, 20110 Turku

KANSAINVÄLISIÄ LAADINTAKILPAILUJA

2-siirtoisille:

Matti Myllyniemen muistokilpailu (katso s. 4)

J.-P. Boyer'in muistokilpailu. Osoite: Laurent Joudon, 4 Rue du Tage, F-75013 PARIS, France. 31.10.1987 mennessä. Tuomarit: B. Barnes & G. Doukhan.

A. Piatessin muistokilpailu. Osoite: F. Simoni, via Bellinzona 22, 40135 Bologna, Italy. 30.11.1987 mennessä. Tuomarit Mario Camorani & Giorgio Mirri. Korkeintaan 3 tehtävää/laatiija kuvioilla, joissa merkintä "Memorial Piatessi".

Jan Hartongin muistokilpailu. Osoite; A.M. Koldijk, Joh. de Wittlaan 14, 9601 AV HOOGEZAND, Nederland. 1.2.1988 mennessä. Tuomarit: J.J.Burbach & P. le Grand.

3-siirtoisille:

A. Piatesin muistokilpailu. Ohjeet kuten 2-siirtoisryhmässä.

Jan Hartongin muistokilpailu. Tuomarit: G.J.Bouma & H. le Grand, muut ohjeet kuten 2-siirtoisissa.

Monisiirtoisille:

A. Földeakin 70-vuotiskilpailu vähintään 10 siirron mattitehtäville. Osoite: B. Majoros, Kossuth u. 2, H-8418 BAKONYOSZLOP, Hungary. 30.9.1987 mennessä. Tuomarit: Lorinc Bata & Földeak.

Itsemateille:

J.-P. Boyer'in muistokilpailu 1X3. Tuomarit: W. Tura & J. Morice. Muut ohjeet kuten 2-siirtoisissa.

Satutehtäville:

J.-P. Boyer'in muistokilpailu 2-siirtoisille circemattitehtäville. Tuomarit: N. Macleod & C. Wiedenhoff. Muuten kuten 2-siirtoiset.

Hannu Harkolan työpuhelinnumero on nyt (90) 163 4142.

ST:n tehtävällat jatkuvat Helsingissä myös kesän aikana (paitsi heinäkuussa!) joka toinen tiistai klo 18.15-21.45 ns. Pauligin huvilassa (Mechelininkatu 36). Tehtävälltoihin on vapaa pääsy kaikilla kiinnostuneilla. Seuraavat kokoonumispäivät ovat 16.6., 30.6., 4.8., 18.8., 1.9. jne.

Puheenjohtaja

Hannu Harkola
Ampujantie 18 B
00700 Helsinki
puh. 90-353898

Sihteeri

Kari Valtonen
Muroleenkatu 8 B 39
33720 Tampere

Taloudenhoitaja

Kauko Virtanen
Välämäenkuja 3 D 20
33430 Vuorentausta
puh. 931-483447

Pirkanmaan tehtäväkerho

Jan Hannelius
Lukonrinne 32
36200 Kangasala
puh. 931-770073

Satakunnan alaosasto

Aarne Dunder
Itsenäisyydenkatu 63
28100 Pori
puh. 939-15916

Turun alaosasto

Timo Kallio
Markulantie 121 B 57
20340 Turku
puh. 921-486430

Pankkitilit:

Postipankki TA 4659 65-1
SYP Hki-Erottaja 215321-8587
KOP Hki-Reskusta 127950-120643

Toimitus: Hannu Harkola Postitus: Erkki Hinkka Painos: 300 kpl